

Oana BORȘ

Lorca pe un scenariu de Radu Afrim

Radu Afrim este unul dintre cei mai controversați regizori din tânăra generație. Căutările sale în ceea ce privește limbajul teatral reprezintă, pentru unii, calea pe care ar trebui să o urmeze arta regiei astăzi, iar pentru alții, dovada unui teribilism în care primează formalismul fără fond. Dincolo de toate, tânărul regizor reușește să pună o amprentă personală spectacolelor sale, fie reușite, fie nu.

Alge – Beranda' House Remix face parte din prima categorie. Spectacolul, montat acum pe scena Teatrului „Andrei Mureșanu” din Sfântu Gheorghe, după ce inițial a avut o primă variantă la Naționalul din Târgu Mureș, are ca punct de plecare piesa lui Lorca: *Casa Bernardei Alba*. Regizorul își construiește un scenariu propriu care păstrează ca fundament tema principală a piesei: frustrarea feminității prin izolare, care lasă câmp liber dezvoltării unui erotism exacerbat.

Unghiul sub care își plasează însă regizorul observația este unul al ridicolului. Căci autoritatea *Bernardei* (prezență expresivă, grație interpretei Ioana Gájdo), forța coercitivă, *in facto*, se sfărâmă treptat. Dacă, după înmormântarea soțului, pentru a păstra doliul cuvenit, ea își obligă familia să rupă legătura cu lumea – alge care plutesc pe fundul unui acvariu – la rândul ei, ea se închide într-un dulap. Dar pantofii în ale căror tocuri se împiedică, biscuitul cu care se înecă mereu, accesele de sufocare generează un penibil care însoțește apariția sa. Tensiunea instituită, care în textul lui Lorca domina integral universul *Bernardei*, își pierde în timp consistența și apoi esența. Astfel că, treptat, izolarea celorlalți nu mai este impusă și devine practic o autoizolare, un refugiu într-o lume proprie, bântuită de propriile

fantasme și fantezii. Fiecare dintre cele patru fete are o trăsătură cu valențe caracterizante. *Martirio* (Inna Andriucă) preferă să evadeze din realitate cu ajutorul drogului, construindu-și o altă realitate în care are ca partener pe *Omul cu dantele* (Daniel Rizea); *Madalena* (Camelia Paraschiv) se entuziasmează de prezența *Bunicului* (David Kosma), altă apariție fantomatică. Cu toate că *Pepe Romano* (Florin Vidamski) ar trebui să o curteze pe *Angusta* (Valeria Olar), cea care îl seduce este senzuala *Adela* (Nadia Sămărghițean), sora sa fiind obligată astfel să se refugieze în „plăceri” ne-erotice: rostește vocala „u”.

Maria Josefa, bunica (interpretată cu foarte mult talent de către Elena Popa), este un personaj plin de pitoresc. Imagine a altei epoci, o epocă a dantelelor prăfuite, ea este cea care refuză prezența bărbatului care o curtează, a bunicului, altădată cel dorit, căci a-l urma, înseamnă, de fapt, a păși în moarte. În această nebunie a fantasmelor și obsesiilor, singura care își păstrează luciditatea este slujnica a cărei experiență de viață anostă o face a nu mai dori ceva.

Radu Afrim reușește să creeze un întreg univers al frustrării și al visului erotic, folosind cuvântul și sunetul, gestul caracterizant sau dansul, păstrând însă substanța operei lui Lorca într-un spectacol cu o textură bine țesută, chiar dacă, pe alocuri există și îngroșări sau deviații.

Teatrul „Andrei Mureșanu” Sfântu Gheorghe – Alge (Beranda' House Remix), un spectacol de Radu Afrim după Lorca. Distribuția: Ioana Gájdo, Elena Popa, Inna Andriucă, Camelia Paraschiv, Nadia Sămărghițean, Valeria Olar, Daniel Rizea, Florin Vidamski, David Kosma, Mirela Bucur-Pál.